

Toimintaohjeet otteluissa (ohjeita voidaan täydentää myöhemmin)

NAISTEN SM-SARJA 2019–2020

TOIMINTAOHJEET OTTELUISSA

1. Minimikriteerit, joita jokaisen SM-sarjaseuran on ottelutapahtumissaan noudatettava

- Toimintaohjeet on oltava mukana otteluissa.
 - Seuran tulee huolehtia, että joukkueen kokoonpano on ajan tasalla Live Scoressa. Liitto toimittaa ohjeet pelaajien hallinnoimiseen Live Scoressa.
 - Seuran tulee huolehtia kaikista kauden aikana tapahtuvista kokoonpanomuutoksista Live Scoreen sekä ilmoittaa muutokset liiton toimistoon. Uusista pelaajista liitto tarvitsee seuraavat tiedot:
 - nimi
 - syntymävuosi
 - pelinumero
 - pelipaikka
 - pituus
 - Liitto lisää tiedot kokoonpanomuutoksista SM-sarjan sivuille joukkueen pelaajaluetteloon.
 - Pelaajalla on sama pelinumero läpi kauden.
 - Pelaajilla sekä maalivahdeilla tulee olla kaksi yhteneväistä pelipaitaa (tumma ja vaalea). Maalivahtien paitojen tulee erota väriykseltään pelaajien pelipaidoista.
 - Joukkueen peliasu on yhtenäinen
 - Joukkueen johtajilla tulee olla keskenään samanvärinen asu, joka poikkeaa väriykseltään vastustajan peliasusta
 - Joukkueella on hyvä olla 1-2 varsinaisen, sekä tumman että vaalean, peliasun kanssa yhtenäistä varapaitaa ilman numeroa ja nimeä. Varapaidalla voidaan korvata pelissä rikkoutunut paita teippaamalla siihen korvattavan paidan numero
 - Maalivahdeilla on yhtenäiset paidat
 - Jos kenttäpelaajaa käytetään maalivahtina, tulee liivin tai paidan olla samanvärinen kuin varsinaisen maalivahdin paita ja pelinumeron olla näkyvissä. Loukkaantumisen välttämiseksi liivissä oleviin reikiin tulee ommella läpinäkyvä verkkokangas/-kalvo toiselle puolelle.
 - Tekninen kokous on pidettävä tunti ennen ottelua (kts. teknisen kokouksen ohjeet)
 - Lämmittelyaika alkaa vähintään 45 minuuttia ennen ottelun alkua
 - Pukuhuone tulee olla joukkueen käytössä 1,5 tuntia ennen ottelun alkua
 - Kaikki ottelut ovat maksullisia tapahtumia
 - Median edustajille on osoitettava omat paikat katsomossa
 - Punaisen kortin saaneille pelaajille on osoitettava omat paikat katsomossa
 - Otteluohjelma, jossa on pelaavien joukkueiden oikeat kokoonpanot, on jaossa yleisölle ja medialle ennen ottelua
 - Otteluissa pitää olla lattianpyyhkiäjät, jotka ovat vähintään C-ikäisiä (kts. myös teknisen kokouksen ohjeet)
 - Ottelussa on aina oltava kuuluttaja
 - Seuran niin halutessa, nimeää erotuomaripäällikkö otteluihin ajanottajan ja sihteerin
 - Joukkueiden, erotuomareiden ja otteluvaltuutetun esittely suoritetaan 5 minuuttia ennen ottelun virallista alkamisaikaa
- Järjestys: vierasjoukkue, kotijoukkue, erotuomarit, otteluvaltuutettu
- Joukkueet sijoittuvat esittelyssä numerojärjestykseen, kuitenkin niin, että kapteeni on lähinnä keskiviivaa
 - Jokaisessa ottelussa tulee olla Live Score -seuranta, **josta muodostuu ottelun virallinen pöytäkirja (ks. tarkemmin ohjeet 3.4 Live Score)**. Tilastojen tulee olla yhdenmukaiset paperisen pöytäkirjan kanssa. HUOM! Lopputulos täytyy olla oikein! Esimerkiksi Veikkaus maksaa tulosvedon voitot Live Scoren tuloksen perusteella.
 - Huom! Jos ilmenee teknisiä ongelmia Live Scoren yhteydessä, ilmoitetaan ottelun puoliajalla puoliaikatilanne Teksti-TV:lle tekstiv.urheilu@yle.fi tai puhelimitse: **09-1480 4597**.
 - Mikäli ottelu on päätetty ja huomataan, että tuloksessa on virhe, on oltava yhteydessä liiton kilpailupuolelle. Lisäksi on välittömästi laitettava tieto myös Veikkaukselle UP-paivystajat@veikkaus.fi tai puh. **09 4370 7313**.

Käsipallon SM-sarjan lisenssihakemus kaudelle 2019 - 2020

- Yleisömäärä tulee merkitä yleisömäärän ilmoittamisesta vastaavan henkilön toimesta ottelupöytäkirjaan ja Live Scoreen sille varatulle paikalle sekä ottelutiedotteeseen. Yleisöksi lasketaan kaikki paikallaolijat + muut ostetut liput, vaikka henkilö ei olisi paikalla. Pöytäkirjaan merkittyjä ei lasketa yleisömäärään.
- Ottelun jälkeen on järjestettävä median edustajille mahdollisuus haastatella kummankin joukkueen valmentajaa ja mahdollisesti myös muita otteluun osallistuneita.
- Ottelutapahtumalla on oltava nimetty vastuuhenkilö, joka huolehtii vierasjoukkueen, erotuomarien ja median tarpeista
- Järjestävä seura vastaa aina yleisön ja muiden ottelutapahtumaan osallistuvien turvallisuudesta.
- Vierasjoukkueella on oikeus ilmoittaa kotijoukkueelle viisi pöytäkirjaan kuulumatonta henkilöä, joille tulee taata vapaa pääsy kyseessä olevaan otteluun. Vierasjoukkueen tulee toimittaa lista henkilöistä kotijoukkueen tapahtumavastaavalle. Kotijoukkueen tulee huolehtia, että lista näistä henkilöistä on tiedossa lipunmyynnissä.
- Käsipalloliitolla on oikeus ilmoittaa kotijoukkueelle yhteistyökumppaneiden edustajia, joille tulee taata vapaa pääsy kyseessä olevaan otteluun. Kotijoukkueen tulee huolehtia, että lista näistä henkilöistä on tiedossa lipunmyynnissä.
- Erotuomareilla on oikeus vapaaseen sisäänpääsyyn esittämällä Suomen Käsipalloerotuomarit ry:n jäsenkortin, jossa on kuluvan kauden tarra.
- Ottelun erotuomareilla ja tarkkailijalla/valvojalla sekä liiton nimeämällä toimitsijalla on kullakin oikeus tuoda yksi katsoja otteluun veloituksetta.
- Liitto voi antaa lisäohjeita mm. hallin varausjärjestelyihin sekä tuotannossa avustamiseen liittyen. Tämä on tarpeen esimerkiksi TV- tai nettiTV-otteluissa (tilastoapulainen, valmentajien mikrofonit, pelaajien haastattelut jne.)

Käsipallon SM-sarjan lisenssihakemus kaudelle 2019 - 2020

Otteluennakko

Liitto laatii omalta osaltaan otteluennakot SM-sivuille. Seuroja kannustetaan panostamaan otteluennakoiden laatimiseen. Seuran laatimat otteluennakot voi toimittaa medialistalle sekä osoitteeseen info@finnhandball.net. Myös muita seuran tiedotteita voi toimittaa samaan osoitteeseen.

Ottelutiedote

Ottelutiedote on lähetettävä viimeistään tunti ottelun jälkeen ensisijaisesti suoraan Live Scoresta tai toissijaisesti sähköpostitse. Tiedotteessa tulee olla seuraavat asiat:

- puoliaikatilanne ja lopputulos
- kaikki maalintekijät sukunimi, etunimi, maalit, ulosajot lausemuodossa (ei Excel-taulukkoita)
- yleisömäärä
- erotuomarit
- ottelun LähiTapiola-tähtiä saaneet pelaajat sekä ottelun VAKUUTTAVIMMAN pelaajan (3 tähteä) kommentti ottelusta
- molempien joukkueiden valmentajien, minimissään kahden lauseen kommentti ottelusta. Kommentit ottelusta saa mielellään olla myös pidempiä ja kattavampia.
- ⊖ Kommentit kirjoitetaan tiedotteeseen siinä muodossa, että ne voivat tavoittaa mahdollisimman laajan lukijakunnan.
- Live Scoren kautta lähetettäessä kaikki yllä mainitut tiedot kommentteja lukuun ottamatta muodostuvat automaattisesti.
- Joukkueiden valmentajien tulee olla viimeistään 5 minuuttia ottelun päättymisen jälkeen käytettävissä kommenttien antamista varten.
- Kommentit annetaan toimitsijapöydän välittömässä läheisyydessä.
- Kotijoukkueen otteluvastaava yhdessä vierasjoukkueen joukkueenjohtajan kanssa huolehtii siitä, että valmentajat ovat käytettävissä kommentointia varten.
- Kotijoukkue voi järjestää erillisen lehdistötilaisuuden ottelun jälkeen, mistä on annettava ohjeet vierasjoukkueelle viimeistään teknisessä kokouksessa.
- Mikäli lehdistötilaisuus järjestetään, on molempien joukkueiden oltava siinä edustettuna.

Medialista, johon tiedote lähetetään

- info@tbrmedia.fi; mikael.eravuori@tbrmedia.fi; tekstiv.urheilu@yle.fi; yle.urheilu@yle.fi; sport@stt.fi; sport@hbl.fi; hs.urheilu@hs.fi; thomas.sundstrom@vastranyland.fi; kaisa.estola-haaranen@media.fi; info@finnhandball.net; jari.henttonen@kolumbus.fi; salttu@gmail.com; jesper.sundstrom@vastranyland.fi; urheilu.aamuposti@media.fi; newsdesk@aumedia.fi; ts.urheilu@turunsanommat.fi; newsdesk@fabry.fi; up-paivystajat@veikkaus.fi
- Osoitteet ovat Live Scoren kautta lähetettynä oletuksena ja listalle voi lisätä pilkulla eroteltuna haluamiaan osoitteita.
- Liitto voi lisätä osoitteita oletuslistalle kauden aikana.

Käsipallon SM-sarjan lisenssihakemus kaudelle 2019 - 2020

2. MEDIAOIKEUDET

Kaikki mediaoikeudet ovat liitolla. Seurat voivat halutessaan asettaa kuvaamiensa otteluiden tallenteet julkisesti näkyville esim. seuran verkkosivuilla tai Facebookiin. Tällöin tulee huomioida taustamusiikin tekijänoikeuskysymykset.

3. PAKOLLISET SM-SARJAAN LIITTYVÄT TOIMET

3.1. Videointi

Kotijoukkue sitoutuu kuvaamaan ottelunsa ja toimittamaan videomateriaalin liiton osoittamaan yhteiseen videonjakoalustaan siten, että se on julkisesti saatavilla 24 tunnin kuluessa ottelun päättymisestä. Liitto toimittaa ohjeet videonjakoalustan käyttöön.

3.2. Laita- sekä lattiamainokset

Kaikissa SM-sarjan otteluissa on SM-sarjan yhteistyökumppaneiden laita- ja lattiamainoksia maksimissaan lisenssiehdoissa mainittu määrä.

Laitamainokset sijoitetaan ilman eri ohjeistusta joko pääkatsomoa vastapäätä keskelle kenttää (toimitsijapöydän kohdalle, jos toimitsijapöytä sijaitsee pääkatsomoa vastapäätä) tai kentän nurkkiin sille pitkälle sivulle, joka näkyy TV-kamerasta. Kotijoukkue huolehtii mainokset oikeille paikoilleen.

3.3. Äänimainokset

Tarpeen mukaan.

3.4. Live Score

- Kotijoukkue vastaa sähköisestä reaaliaikaisesta tilastoinnista, sen oikeellisuudesta ja siihen vaadittavista henkilöresursseista sekä kannettavasta tietokoneesta ja internet-yhteydestä.
- Live score -seuranta suoritetaan toimitsijapöydässä ja seurannasta muodostuu ottelun pöytäkirja.**
- Ottelun sihteerillä on sääntöjen mukaan päävastuu joukkueiden pelaajaluetteloista, ottelupöytäkirjasta, ottelun alkamisen jälkeen saapuvien pelaajien peliin astumisesta ja osallistumisoikeudettomien pelaajien peliin astumisesta, joten hän istuu Live Score -seurannan tekijän vieressä ja kertoo syötettävät tapahtumat seurannan tekijälle. Ottelun päättämiseen antaa luvan aina otteluvaltuutettu/erotuomari.**
- Ongelmien välttämiseksi Live Scoren käytössä on mukana oltava varalaite (esim. kosketusnäytöllä varustettu puhelin/tabletti) ja tulospalvelun tunnukset.
- Jos teknisiä ongelmia ilmenee ottelun aikana, ilmoitetaan ottelun puoliajalla puoliaikatilanne Teksti-TV:lle tekstiv. urheilu@yle.fi tai puhelimitse: **09-1480 4597**
 - Huom. vaikka nettiyhteys katkeaa, syötetyt tiedot tallentuvat Live Scoreen**
 - Mikäli tietoja ei pystytä syöttämään Live Scoreen ollenkaan, on tiedot syötettävä paperiseen pöytäkirjaan, kunnes tietoja jälleen pystytään syöttämään Live Scoreen**
- Mikäli ottelu on päätetty ja huomataan, että tuloksessa on virhe, on oltava yhteydessä liiton kilpailupuolelle. Lisäksi on välittömästi laitettava tieto myös Veikkaukselle UP-paivystajat@veikkaus.fi tai puh. **09 4370 7313**.

3.5. LähiTapiola-tähtipelaajien nimeäminen

- Jokaisessa ottelussa valitaan 3 LähiTapiola-tähtipelaajaa.
- On tärkeää, että kuuluttaja mainitsee, että kyseessä on **LähiTapiola-tähtipelaajat**.
- Kolmen tähden pelaaja on ottelun **VAKUUTTAVIN** pelaaja.
- Jokainen SM-sarjajoukkue nimeää vastuuhenkilön huolehtimaan parhaiden pelaajien nimeämisestä kussakin ottelussa.

Käsipallon SM-sarjan lisenssihakemus kaudelle 2019 - 2020

- Jokaisessa seuran kotiottelussa tämä vastuuhenkilö mahdollisesti yhdessä jonkun toisen henkilön (yhteistyökumppanin edustajan tms.) kanssa valitsee ottelun kolme LähiTapiola-tähtipelaajaa antamalla heille kolme (3), kaksi (2) tai yhden (1) LähiTapiola-tähteä.
- Pelaajien saamien tähtien perusteella liitto nimeää kuukauden LähiTapiola-tähtipelaajan. Tasatilanteessa kuukauden LähiTapiola-tähtipelaajaksi valitaan pelaaja, jonka joukkue on pelannut kuukauden aikana vähemmän otteluita. Jos tämän jälkeen ollaan tasatilanteessa, valituksi tulee pelaaja, jolla on enemmän kolmen tähden otteluita. Seuraavaksi verrataan kahden tähden otteluita. Viimeiseksi verrataan sitä, kumpi on saanut vierasotteluissa enemmän tähtiä.
- Vuoden LähiTapiola -tähtipelaajan päättää kauden lopussa Käsipalloliiton kilpailuvaliokunta.
- Tähtipelaajien nimet ilmoitetaan kuuluttajalle ennen ottelun päättymistä sekä kirjataan ottelupöytäkirjaan sen etupuolelle.
- **HUOM! Häviävän joukkueen ei yleensä tule saada enempää tähtiä kuin voittavan joukkueen.**

4. TEKNINEN KOKOUS

- **Ohjeet tekniselle kokoukselle**

- Tekninen kokous pidetään tunti ennen ottelun alkua ottelupaikalla.
- Kotijoukkueen ottelujärjestelyistä vastaava kutsuu kokouksen koolle.
- Otteluvaltuutettu toimii kokouksen puheenjohtajana.
- Kokoukseen osallistuvat ottelujärjestelyistä vastaava, **turvallisuudesta vastaava**, koti- ja vierasjoukkueen edustajat (miehellään joukkueen johtajat), erotuomarit sekä otteluvaltuutettu. Ottelun sihteerin on myös oltava paikalla. TV-otteluissa myös TV:n edustaja.
- Teknisessä kokouksessa käydään läpi ottelutapahtuman järjestelyt ennen ottelua, ottelun aikana sekä ottelun jälkeen. Puoliajan pituus on 12 minuuttia SM-liigan otteluissa.
- **Kotijoukkueen turvallisuudesta vastaava henkilö käy läpi ottelun turvallisuuteen liittyvät asiat (häätäpoistumistiet, defibrillaattorin sijainti)**
- Niissä otteluissa, joissa ei ole määrätty otteluvaltuutettua, toimii ensin mainittu erotuomari kokouksen puheenjohtajana.

- **Peliasujen esittely teknisessä kokouksessa**

- Kaikilla SM-sarjajoukkueilla pitää olla sekä tumma että vaalea peliasu (koskee pelipaitoja). Myös maalivahdeilla tulee olla kaksi eriväristä pelipaitaa, jotka eroavat värykseltään pelaajien pelipaidoista.
- Vierasjoukkueella pitää olla molemmat peliasut mukana.
- Joukkueen kaikkien maalivahtien pelipaidat on oltava samanväriset.
- Jos joukkue käyttää ulkopelaajaa maalivahtina, tulee tämän käyttämä liivi/pelipaita esitellä ja hyväksyttää teknisessä kokouksessa.

- **Peliasun värin valintajärjestys**

- a) kotijoukkueen pelipaita
- b) vierasjoukkueen pelipaita
- c) kotijoukkueen maalivahdin pelipaita
- d) vierasjoukkueen maalivahdin pelipaita
- e) erotuomaripaidan väri, jonka erotuomarit valitsevat

Käsipallon SM-sarjan lisenssihakemus kaudelle 2019 - 2020

5. TURVALLISUUS JA TURVATOIMET

- Käsipallo-ottelu on kokoontumislain mukaan yleisötilaisuus, jonka järjestyksestä ja turvallisuudesta vastaa tilaisuuden järjestäjä.
- Otteluissa läsnä olevilla on oikeus odottaa, että kaikki mahdollinen on tehty heidän turvallisuutensa ja viihtyvyytensä varmistamiseksi.
- Otteluiden järjestäjien tulee pyrkiä ottelun turvallisuuteen liittyvillä toimenpiteillä estämään ennakolta häiriöt ja vaaratilanteet.
- Pelaajien, joukkueiden taustahenkilöiden ja erotuomariston koskemattomuus sekä yleisön, median ja muun tapahtumahenkilöstön turvallisuus ja viihtyvyys on taattava koko ottelutapahtuman ajan.
- Ottelut on järjestettävä voimassa olevien lakien ja asetusten sekä Käsipalloliiton ohjeiden mukaisesti.
- Poliisille on tehtävä ilmoitus yleisötilaisuudesta aina, kun järjestäjä katsoo tapahtuman edellyttävän järjestyksenvalvontaa ja/tai odotettavissa on useita satoja katsojia/osallistujia.
- Yleisötilaisuuden järjestäjän on laadittava pelastussuunnitelma silloin kun tilaisuuteen arvioidaan osallistuvan yhtä aikaa yli 200 henkilöä. **Pelastussuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaa, joka pyydetään liittämään poliisille tehtävään ilmoitukseen yleisötilaisuudesta.**
- Turvallisuudesta vastaava henkilö huolehtii pelaajien, erotuomareiden ja toimitsijoiden esteettömästä kulusta kentältä pukuhuoneeseen. Tarvittaessa 1-2 henkilöä saattavat erotuomarit pukuhuoneeseen puoliajalla ja myös ottelun lopuksi.
- Mahdolliset tuolit ja penkit, jotka sijoitetaan kentän laidalle, hyväksytetään teknisessä kokouksessa otteluvaltuutetun toimesta. Tuolit ja penkit eivät voi olla samalla sivulla vaihtopenkkien kanssa.
- Ennen ottelua ja puoliajalla tulee kenttä olla vain pelaajien käytössä. Pelaajat lämmittelevät sekä ennen ottelua että puoliajalla ja heille tulee taata häiriötön mahdollisuus tähän. Mikäli kentällä ei ole lämmitteleviä pelaajia, voi kotijoukkue sallia ulkopuolisten henkilöiden (lasten) kentälle menon.
- Lasten turvallisuuteen pelikentän vieressä tulee kiinnittää huomiota. Pallo lähtee pelaajan kädestä todella kovaa ja voi osuessaan lapseen aiheuttaa pahaa jälkeä.
- Valokuvaajilla tulee olla selvästi erottuvat Photo-liivit.

6. LATTIAN KUIVAAJAT JA KUIVAUS

- Lattiankuivaajien (min. 2 kpl) on oltava vähintään C-juniori-ikäisiä tai vanhempia.
- On tärkeää, että henkilöt ovat tarkkaavaisia, ovat valmiudessa lähellä pelikentän rajaa ja että heillä on kontakti erotuomareiden kanssa läpi ottelun.
- Lattian kuivaajat voivat käydä pyyhkimässä lattiaa erotuomarin pyynnöstä myös silloin kun peli on kentän toisessa päässä. Tällöin on kuitenkin oltava varovainen ja ennakoitava tuleva nopea hyökkäys.
- Olisi suositeltavaa, että lattian kuivaukseen käytetään moppien sijasta pyyhettä. Tämä on nopeampi tapa kuivata lattia. Lisäksi pyyhe on juniori-ikäiselle lattian pyyhkijälle helpompi käyttää.

7. JOUKKUEEN KOKOONPANO JA PELAAJALISTA

- Joukkueen lopullinen kokoonpano ilmoitetaan teknisessä kokouksessa tuntia ennen ottelua. Allekirjoitettu pelaajalista annetaan otteluvaltuutetulle, joka toimittaa sen sihteerille ja myös Live Scoresta vastaavalle henkilölle.

Käsipallon SM-sarjan lisenssihakemus kaudelle 2019 - 2020

8. PÖYTÄKIRJA

- Pöytäkirjaan saa nimetä 16 pelaajaa ja 4 joukkueen johtajaa.
- Kokoonpano ilmoitetaan 60 minuuttia ennen ottelua teknisessä kokouksessa, eikä sitä enää voi muuttaa sen jälkeen.
- Pöytäkirjan tarkistaa ja allekirjoittaa joukkueen toimitsija A. Hän vastaa siitä, että pöytäkirjaan on merkitty kaikki pelaajat sekä vaihtopenkillä olevat henkilöt.

9. TOIMITSIJAT

- Seurojen on hyvä kouluttaa toimitsijansa ja ohjata ja neuvoa heitä toimimaan oikein eri tilanteissa.
- Ottelun toimitsijoiden ja ottelutapahtuman järjestelyihin osallistuvien tulee toimia sekä esiintyä puolueettomasti.
- Kuuluttajan tulee toimia ja esiintyä Fair Play -hengessä.

10. YHTEISTYÖ VEIKKAUKSEN KANSSA

- Veikkaus jatkaa SM-sarjan yhteistyökumppanina.
- Jos joukkueen kokoonpanossa tapahtuu suuria muutoksia, jotka voivat vaikuttaa kohteen pelaamiseen, tulee tästä informoida Veikkausta (miikka.nurmi@veikkaus.fi) sekä liiton toimistoa info@finnhandball.net

11. MUUTA

- Otteluvaltuutettu tarkistaa, että SM-sarjan mainokset ovat sovituilla paikoilla.
- Jos yllämainitut vaatimukset ja ohjeet eivät täyty tai niitä ei noudateta, tai jos erotuomarit/otteluvaltuutettu huomaavat muita puutteita, kuuluu otteluvaltuutetun tehdä raportti Suomen Käsipalloliiton erotuomaripäällikkö Roger Sjölundille, roger.sjolund@finnhandball.net sekä kilpailupäällikkö Taneli Tiilikaiselle taneli.tiilikainen@finnhandball.net.
- Time Outin voi pyytää kuka tahansa joukkueen johdosta, ei vain A-kirjaimella pöytäkirjaan merkitty henkilö.
 - Time Out -kortti tulee asettaa sille erikseen osoitetulle paikalle.
- Käsipalloliisteriä/liimaa ei saa laittaa ranteeseen teipin päälle, sormien väliin (turvallisuusriski, liisteriä voi mennä silmään) taikka teipin päälle pelitossuun.
- Minkäänlaisia maskeja ei ole sallittua käyttää ilman poikkeuslupaa, ei kenttäpelaajien eikä maalivahtien.

Hyvää tulevaa kautta, muistetaan FAIR PLAY kaikissa tilanteissa!